

ชาโล สานคิลปิน, ศศิธันว์ มาแอกเคียน, สุภาวรรณ วันประเสริฐ, ชนิษฐา ภูบัว, เครือทิพย์ จันทธานีวิวัฒน์, มานิตย์ รสสุคนธ์, เดชาคม ยงยีน, อาจารย์ อิงคะวณิช, สมชาย เวียงพิทักษ์, ยงเจือ เหล่าศิริถาวร

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 5 ระหว่างวันที่ 31 มกราคม – 6 กุมภาพันธ์ 2559 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. ผู้ป่วยสงสัยไข้เลือดออกเสียชีวิต 1 ราย จังหวัดศรีสะเกษ
ผู้เสียชีวิต เพศชาย อายุ 14 ปี สัญชาติไทย ขณะป่วยอาศัยอยู่ตำบลหนองฉลอม อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2559 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลขุขันธ์ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559 ด้วยอาการไข้ ปวดศีรษะ อาเจียน อาการแรกรับอุณหภูมิร่างกาย 37.3 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 112/70 มิลลิเมตรปรอท แพทย์วินิจฉัยไข้ (Fever) และนัดให้มาติดตามการรักษาและเจาะเลือด วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2559 ผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้นอ่อนเพลียมาก มารดาจึงพามาตรวจรักษาและเจาะเลือดตามนัด อุณหภูมิร่างกาย 38.1 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 129/86 มิลลิเมตรปรอท ผลตรวจนับเม็ดเลือดสมบูรณ์พบเม็ดเลือดขาว 6,400 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นเลือดร้อยละ 46 เกล็ดเลือด 48,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ลิมโฟไซต์ร้อยละ 10 ทดสอบ Tourniquet test ให้ผลเป็นลบ แพทย์วินิจฉัยไข้เลือดออกและแนะนำให้ผู้ป่วยนอนรักษาที่โรงพยาบาล แต่มารดาขอกลับไปพักที่บ้าน วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 00.34 น. มารดาได้นำผู้ป่วยมาโรงพยาบาลขุขันธ์ ด้วยอาการไข้สูง แขนขาไม่มีแรง ปัสสาวะไม่ออก อาการแรกรับ อุณหภูมิร่างกาย 39 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 123/76 มิลลิเมตรปรอท ความเข้มข้นเลือดร้อยละ 55 แพทย์ส่งต่อโรงพยาบาลศรีสะเกษ ผู้ป่วยมีอาการเลือดออกที่อวัยวะภายใน อาเจียนเป็นเลือด หดหายใจ แพทย์ทำการฟืนคินซีฟ 5 ครั้ง และเสียชีวิตในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 11.40 น. จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติมพบว่า ผู้ป่วยไม่มีประวัติเดินทางออกนอกพื้นที่ ในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนป่วย ผลการประเมินค่าดัชนีความชุกลูกน้ำ ยุงลาย บ้านผู้ป่วย CI=8.33 หมู่บ้าน HI=18.33 BI=41.66 วัด CI=10 และโรงเรียน CI=0 ทีมสอบสวนโรค เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ได้เฝ้าระวังผู้ป่วยรายใหม่ในหมู่บ้านและในโรงเรียน ให้ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกและดำเนินการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายทั้งในหมู่บ้านและโรงเรียน

2. ผู้ป่วยสงสัยเสียชีวิตภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน

โรค จังหวัดปัตตานี ผู้เสียชีวิตเพศหญิง 1 ราย อายุ 6 เดือน สัญชาติไทย ขณะป่วยอาศัยอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลมะนังดาลำ อำเภอสาบายบุรี จังหวัดปัตตานี น้ำหนัก 4 กิโลกรัม ส่วนสูง 63 เซนติเมตร รอบศีรษะ 38 เซนติเมตร พัฒนาการปกติ ผลการประเมินน้ำหนักตัวต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2559 มารดาพามาฉีดวัคซีน DTP2-HB3 หยอด OPV ครั้งที่ 2 ซึ่งไม่ได้ฉีดวัคซีนตามนัด เข้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลขอเจาะเลือดดูความเข้มข้นเลือด แต่ไม่สามารถอ่านค่าได้เนื่องจากซีรัมไม่ถึงร้อยเปอร์เซ็นต์ ขณะเจาะเลือดผู้ป่วยร้องไห้แต่ไม่มีอาการม่วงคล้ำและไม่มีอาการชักเกร็ง ขณะฉีดวัคซีนผู้ป่วยร้องไห้และหลังฉีด 1 นาที เริ่มมีอาการริมฝีปากและแขนทั้งสองข้างม่วงคล้ำ แต่เมื่อมารดาเข้ามาอุ้ม ผู้ป่วยหยุดร้องไห้และอาการดังกล่าวได้หายไป จากการซักประวัติเพิ่มเติม มารดาให้ประวัติว่า ผู้ป่วยมีอาการม่วงคล้ำขณะร้องไห้เป็นประจำตั้งแต่อายุ 2 เดือน แต่มารดาคิดว่าเป็นอาการปกติ เข้าหน้าที่จึงได้ส่งต่อไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสาบายบุรี เวลา 12.40 น. ผู้ป่วยถึงห้องฉุกเฉิน อาการแรกรับ ร้องเสียงดัง ปลายมือปลายเท้าม่วง ลำตัวม่วงเป็นจ้ำๆ หายใจ 77 ครั้ง/นาที มีเสียงครืดคราด ฟังเสียงปอด มีเสียง murmur และ bronchi เวลา 14.00 น. ความดันโลหิต 60/44 มิลลิเมตรปรอท ชีพจร 88 ครั้ง/นาที หายใจ 70 ครั้ง/นาที ความเข้มข้นของออกซิเจนในเลือด 68 เปอร์เซ็นต์ มีอาการม่วงปลายมือปลายเท้าขณะร้องไห้ แพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจ เวลา 14.33 น. ผู้ป่วยมีภาวะหัวใจหยุดเต้น จับชีพจรไม่ได้ แพทย์ทำการฟืนคินซีฟ ต่อมาญาติขอให้หยุดทำการฟืนคินซีฟ ผู้ป่วยเสียชีวิตเวลา 15.20 น. ผลการเอกซเรย์พบว่าหัวใจโต แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้น Respiratory failure, unspecified จากการเฝ้าระวังเด็กที่ได้รับวัคซีน DTP-HB Lot 030P40050E และ OPV Lot 2024014 ในอำเภอสาบายบุรี จำนวน 232 ราย ไม่พบอาการผิดปกติเพิ่มเติม ซึ่งจะมีการติดตามหลังได้รับวัคซีน 4 สัปดาห์ ส่วนญาติผู้เสียชีวิตเจ้าหน้าที่ดำเนินการเยี่ยมเยียนและเยี่ยมยาทางด้านจิตใจ

3. ผู้ป่วยสงสัยหมดสติจากเครื่องทำน้ำอุ่นชนิดแก๊ส 2 ราย จังหวัดเชียงใหม่

รายแรก ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 41 ปี สัญชาติไทย ขณะป่วยพักอาศัยที่รีสอร์ทแห่งหนึ่ง ตำบลเมืองงาม อำเภอเชียงดาว ซึ่งผู้ป่วยเป็นนักท่องเที่ยวเข้าพักที่รีสอร์ทพร้อมเพื่อนอีก 4 คน เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2559 ด้วยอาการหมดสติขณะอาบน้ำในห้องน้ำด้วยเครื่องทำน้ำอุ่น จึงนำส่งโรงพยาบาลเชียงดาว แกร็บ อุณหภูมิร่างกาย 36 องศาเซลเซียส หายใจ 22 ครั้ง/นาที ชีพจร 94 ครั้ง/นาที ความดันโลหิต 140/83 มิลลิเมตรปรอท แพทย์วินิจฉัย Alteration of consciousness, unspecified จากการศึกษาสิ่งแวดล้อมพบว่าห้องน้ำมีลักษณะแคบ ไม่มีพัดลมดูดอากาศ มีเพียงช่องระบายอากาศ จึงได้แนะนำให้มีการปรับปรุง สภาพแวดล้อมให้มีอากาศไหลเวียน มี

การแจ้งเตือนให้ผู้เข้าพักเปิดหน้าต่างระบายอากาศและหลีกเลี่ยงการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊สเกิน 10 นาที

รายที่ 2 ผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 18 ปี สัญชาติไทย ขณะป่วยพักอาศัยที่รีสอร์ทแห่งหนึ่ง ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2559 ด้วยอาการหน้ามืด ไม่มีแรง หมดสติหลังจากอาบน้ำด้วยเครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส ญาตินำส่งโรงพยาบาลจอมทอง อาการแรกรับ อุณหภูมิร่างกาย 36.9 องศาเซลเซียส หายใจ 17 ครั้ง/นาที ชีพจร 95 ครั้ง/นาที ความดันโลหิต 110/70 มิลลิเมตรปรอท แพทย์วินิจฉัย Vasodilate และ Vagovagal reflex ทีมสอบสวนโรคได้ลงพื้นที่สำรวจการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊สในบ้านพักและสถานที่ท่องเที่ยวพร้อมทำป้ายแนะนำการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นแจ้งเตือนนักท่องเที่ยว และยังไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 5
Reported cases of diseases under surveillance 506, 5th week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักระบาดวิทยา

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559 สัปดาห์ที่ 5

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 5th week 2016

Disease	2016				Case* (Current 4 week)	Mean** (2011-2015)	Cumulative	
	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5			2016	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	12	23	0	0	35	4	39	0
Influenza	1851	2090	2007	1148	7096	5445	9045	0
Meningococcal Meningitis	1	1	0	0	2	1	2	1
Measles	21	9	12	9	51	239	77	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	2	0	0
Pertussis	0	0	0	0	0	2	1	0
Pneumonia (Admitted)	4652	4032	3273	2078	14035	15479	20101	21
Leptospirosis	32	29	27	24	112	160	155	4
Hand, foot and mouth disease	844	927	762	363	2896	2118	3960	0
Total D.H.F.	1602	1431	881	274	4188	2864	6667	1

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" มิใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

